

Model osvojování

Konference 8. 12. 2017

Pracovní skupina

- Věduna Bubleová – ředitelka SNRP
- Pavel Biskup – pediatr, ředitel Dětského centra ve Stránčicích
- Ondřej Bouša – psycholog, ÚMPOD
- Jana Klinecká – sociální pracovníce
- Jan Paleček - sociolog
- Helena Svobodová – soudkyně opatrovnického soudu
- Hana Pazlarová – pedagožka, katedra sociální práce FF UK
- Hana Nová – soudkyně opatrovnického soudu
- Filip Vyskočil – právník
- David Kocman - sociolog
- Alena Vávrová – sociální pracovníce SNRP

Výstup pracovní skupiny

Dokument „Model osvojování“

1. Osvojování a potřeba změny
 - 1.1 Souvislosti vzniku modelu osvojování
 - 1.2 Podněty pro modelování rámce a procesu osvojování
2. Problémy a navrhovaná opatření
 - 2.1 Celkový rámec osvojování
 - 2.2 Proces osvojování
3. Model osvojování
 - 3.1 Model celkového rámce osvojování
 - 3.2 Model procesu osvojování
4. Závěr

Výchozí principy pro tvorbu modelu

Model vychází ze čtyř principů:

1. Smyslem mimorodinného osvojení je primárně naplnění zájmů dítěte.
2. Mimorodinné osvojení je jedním ze způsobů sociální-právní ochrany, jak dítěti zajistit trvalé rodinné prostředí.
3. Pravidla sociálně-právní ochrany se vztahují na všechny případy mimorodinných osvojení.
4. Mimorodinné osvojení je celoživotní proces, který nekončí právním aktem osvojení.

Model celkového rámce osvojování

Smyslem mimorodinného osvojení je primárně naplnění zájmů a potřeb dítěte, které nemohlo zůstat v péči biologických rodičů

- Osvojení je nástroj / jeden ze způsobů sociálně-právní ochrany, používaný pro nalezení a vytvoření trvalého rodinného prostředí pro děti, které ani po intenzivní snaze o sanaci rodiny nemohou zůstat v péči svých biologických rodičů.
- Tento nástroj využívá a respektuje zájem osvojitelů, kterým je naplnění rodičovských potřeb, zároveň jejich potřeby a zájem neupřednostňuje před potřebami a zájmem dítěte.

System osvojování je efektivní

- Proces je maximálně rychlý, vede k co nejvčasnějšímu nalezení vhodného trvalého řešení pro dítě.
- Nabízí a poskytuje podporu osvojitelským rodinám.
- Monitoruje vývoj osvojitelské rodiny.
- Nabízí a poskytuje podporu biologickým rodinám, které daly souhlas k osvojení nebo jejichž dítě bylo odebráno a osvojeno.

Model procesu osvojování

• **Vstup dítěte do procesu**

• **Soudní řízení o umístění dítěte mimo rodinu**

• **Intervence OSPOD a pověřených osob**

• **Vstup budoucích osvojitelů do procesu**

• **Přípravný kurz a posuzování žadatelů a zařazení do evidence žadatelů**

• **Párování**

• **Soudní řízení o umístění do péče před osvojením**

• **Soudní řízení o osvojení**

• **Výchova v osvojitelské rodině**

Model procesu osvojování

Vstup dítěte do procesu

- Rodiče dítě zanedbávají či ohrožují.
- Rodiče se rozhodnou o dítě nepečovat (dají dítě do babyboxu, dají obecný nebo adresný souhlas s osvojením, neprojevují zájem).
- OSPOD podá návrh na umístění dítěte mimo rodinu.

Soudní řízení a rozhodnutí o umístění dítěte mimo rodinu

- Umístění dítěte mimo rodinu předběžným opatřením (do PPPD, PP, event. již do péče zájemců o osvojení v případě adresného souhlasu).

Intervence OSPOD a pověřených osob

- S biologickou rodinou probíhá intenzivní sanační práce, hledají se možnosti, jak dítě u rodičů udržet.
- První vyhodnocení situace proběhne do 1 měsíce od umístění dítěte mimo rodinu, jsou stanoveny různé varianty budoucí péče o dítě (návrat k rodině, pěstounská péče, poručnictví, osvojení, ...).
- Druhé vyhodnocení situace proběhne do 3 měsíců od prvního vyhodnocení a je-li to v zájmu dítěte, je navrženo osvojení.

Model procesu osvojování

Vstup budoucích osvojitelů do procesu

- Budoucí osvojitelé podají žádost o zařazení do evidence žadatelů nebo dostanou adresný souhlas k osvojení od biologických rodičů (poté ale musejí rovněž podat žádost o zařazení do evidence žadatelů, pokud ji již dříve nepodali).

Přípravný kurz a posuzování žadatelů a zařazení do evidence žadatelů

- Příprava, posuzování a výběr žadatelů o osvojení probíhají podle jednotně stanoveného „Standardu kvality příprav a výběru žadatelů“.
- Příprava, posuzování a výběr se vztahuje i na osvojitele určené předem rodiči dítěte (tzv. adresným souhlasem s osvojením).
- Příprava, posuzování a výběr se vztahuje i na pěstouny, kteří chtějí osvojit dítě, jež mají v péči.
- Příprava, posuzování a výběr se vztahuje i na žadatele o osvojení druhého dítěte.

Model procesu osvojování

Přípravný kurz a posuzování žadatelů a zařazení do evidence žadatelů (pokrač.)

- Pro přípravy, posuzování a schvalování osvojitelů existují závazné termíny (maximální lhůta od podání žádosti po vyjádření o ne/zařazení do evidence).
- Existuje centrální evidence přípravných kurzů, aby si žadatelé z jednoho kraje mohli vybrat z více možností a účastnit se přípravy v jiném kraji a v době, která jim vyhovuje.
- Přípravy, posuzování a výběr žadatelů metodicky vede a jejich kvalitu garantuje zastřešující orgán na celostátní úrovni (MPSV).
- Přípravy jsou financovány státem.

Model procesu osvojování

Párování

- Zprostředkování osvojení probíhá na krajské i na celostátní úrovni (zajišťuje MPSV), případně přes Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí.
- V případě adresného souhlasu biologických rodičů párování probíhá mezi biologickými rodiči a zájemci o osvojení. Zprostředkování tedy neprovádí orgán sociálně-právní ochrany dětí; OSPOD však před soudním řízením o umístění do předadopční péče provede v rodině zájemců o osvojení šetření a rodinu dále monitoruje.
- Zprostředkování neprovádí orgán sociálně-právní ochrany dětí ani v případě, že o adopci žádají pěstouni dítěte.
- Existuje centrální registr žadatelů o osvojení, přístupný i z jednotlivých krajů.
- Existuje centrální registr dětí k osvojení, přístupný i z jednotlivých krajů.

Model procesu osvojování

Soudní řízení o umístění do péče před osvojením

- Soudní řízení o umístění do péče před osvojením započne do půl roku od umístění dítěte mimo rodinu (pokud byla adopce vyhodnocena jako nevhodnější způsob zajištění trvalého rodinného prostředí pro dítě).
- Pokud dítě již bylo na základě adresného souhlasu a předběžného opatření umístěno do péče zájemců o osvojení nebo pokud bylo umístěno do péče pěstounů – nynějších zájemců o adopci, soudní řízení o umístění do péče před osvojením neprobíhá, a proběhne až řízení o osvojení (po 6 měsících od umístění dítěte do jejich péče, ale nejdříve poté, co zájemci dokončili přípravu a prošli procesem posouzení).

Soudní řízení o osvojení

- Soudní řízení o osvojení započne za půl roku od umístění dítěte do péče před osvojením.
- Pokud bylo dítě v péči zájemců o osvojení na základě adresného souhlasu, počítá se doba této péče do doby péče před osvojením; soudní řízení o osvojení však začne až poté, co zájemci o osvojení prošli přípravou a posouzením.

Model procesu osvojování

Výchova v osvojitelské rodině

- Po soudním rozhodnutí o osvojení jsou osvojitelské rodiny v pravidelném kontaktu s OSPOD (podpůrné a monitorovací konzultace).
- Krajská interdisciplinární centra pro rodiny s dětmi v náhradní rodinné péči (včetně osvojení):
 - poskytují postadopční služby osvojitelům, jejich biologickým dětem, osvojeným dětem (i dospělým);
 - podporují kontakty osvojitelské a biologické rodiny, pokud se jedná o otevřenou adopci;
 - zajišťují kontinuitu příprav a postadopčních služeb (s osvojitelskými rodinami pracují od začátku pokud možno stejní lidé).
- OSPOD a další pověřené osoby nabízejí a poskytují podporu biologickým rodinám, které daly souhlas k osvojení nebo jejichž dítě bylo odebráno a osvojeno.
- Informace o biologické rodině jsou schraňovány v centrálním systému, aby se děti mohly dostat k informacím o svém původu.
- Děti jsou vhodným způsobem informovány o tom, že jsou osvojené.

Celkový rámec: problémy a opatření

PROBLÉM: Nejasný smysl osvojení.

- Neexistuje jasná státní politika osvojování.
- Chybí veřejná (odborná, laická i politická) debata o smyslu adopcí (nástroj SPOD, i pro starší děti, primární je zájem dětí, otevřenost v adopci, ...).
- V novém občanském zákoníku se mísí osvojení nezletilých a zletilých, adopce není definována jako institut náhradní rodinné péče.
- Přístup „hledáme rodiče pro děti (a to včetně dětí starších a sourozeneckých skupin)“ není všeobecně sdílený, v praxi jde často o hledání „dítěte pro rodiče“ (osvojení = přijmu zdravé miminko), nedaří se osvojovat děti se zdravotním postižením, z menšin.

OPATŘENÍ: Definovat smysl osvojení primárně jako naplnění zájmů a potřeb dítěte, které nemohlo zůstat v péči biologických rodičů.

- *V zákoně definovat osvojení jako nástroj / jeden ze způsobů sociálně-právní ochrany, používaný pro nalezení a vytvoření trvalého rodinného prostředí pro děti, které ani po intenzivní snaze o sanaci rodiny nemohou zůstat v péči biologických rodičů.*
- *Doplnit § 794 („Osvojením se rozumí přijetí cizí osoby za vlastní“) následujícím textem: „... a vytvoření vhodného náhradního rodinného prostředí pro děti, které nemohou zůstat v péči biologických rodičů.“*
- *V NOZ odlišit osvojení zletilého od osvojení nezletilého.*
- *V zákoně definovat otevřené adopce.*
- *Při přípravách osvojitelů pracovat s představami budoucích osvojitelů o smyslu adopce a definovat smysl osvojení primárně jako naplnění zájmů a potřeb dítěte, které nemohlo zůstat v péči biologických rodičů (a současně respektovat zájem osvojitelů, kterým je naplnění rodičovských potřeb).*

Celkový rámec: problémy a opatření

PROBLÉM: Systém je roztržštěný.

- Pod MPSV patří orgány sociálně-právní ochrany dětí a osoby pověřené sociálně-právní ochranou, sociální služby (např. domovy pro osoby se zdravotním postižením, kam jsou někdy umístěovány děti) a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.
- Pod MŠMT spadají diagnostické ústavy, dětské domovy, výchovné ústavy a dětské domovy se školou.
- Pod MZ patří kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do tří let věku.
- Metodické vedení MPSV nefunguje dostatečně, jednotlivé kraje si vytvářejí vlastní systém a metodiky. Orgány sociálně-právní ochrany dětí v jednotlivých krajích tak fungují velmi odlišně.

OPATŘENÍ: Sjednotit systém.

- *Sloučit náhradní péči (včetně osvojení) pod rezortem sociálních věcí: na MPSV by měl existovat odbor pro náhradní péči, který by sjednocoval, supervidoval a garantoval praxi osvojení (a náhradní péče obecně).*

PROBLÉM: Roztržštěnost právních úprav.

- Adopci se věnuje několik zákonů: NOZ, ZSPOD, zákon o registrovaném partnerství.

OPATŘENÍ: Sjednotit legislativu.

- *Osvojení by mělo být řešeno v jednom zákoně.*

Celkový rámec: problémy a opatření

PROBLÉM: Systém funguje pomalu a motivuje k obcházení sociálně-právní ochrany, v důsledku funguje víc v zájmu osvojitelů než dětí.

- Proces osvojování trvá příliš dlouho, což jde proti zájmu dítěte na co nejrychlejší nalezení trvalého a stabilního prostředí.
- Zdlouhavost příprav, schvalování a zprostředkování (párování) motivuje zájemce o adopci k tomu, aby se těmito procesům vyhýbali s pomocí tzv. přímých adopcí (resp. tzv. adresného souhlasu s osvojením); část adopcí se tak odehrává do značné míry mimo dohled OSPOD a primárně v zájmu osvojitelů; v některých případech se zřejmě jedná i o obchod s dětmi.
- V krajních případech je systém obcházen tak, že se zájemce o osvojení nepravdivě prohlásí za otce dítěte a dohodne se s matkou, že se dítěte vzdá; i zde se pravděpodobně přinejmenším v některých případech jedná o obchod s dětmi.

OPATŘENÍ: *Předcházet tomu, aby byl systém obcházen.*

- *Začlenit tzv. přímé adoptce (adoptce na základě tzv. adresného souhlasu) do systému osvojování a sociálně-právní ochrany, tak aby pro jejich účastníky platila stejná nebo obdobná pravidla jako pro ostatní žadatele o adopci.*
- *Zrychlit proces osvojování (přípravy, schvalování a zprostředkování) pro žadatele o osvojení.*
- *Nabízet výhody účasti v systému (podpora osvojitelských rodin v procesu výchovy).*
- *Legislativně upravit náhradní mateřství.*

Proces osvojování: schéma

• **Vstup dítěte do procesu**

• **Soudní řízení o umístění dítěte mimo rodinu**

• **Intervence OSPOD a pověřených osob**

• **Vstup budoucích osvojitelů do procesu**

• **Přípravný kurz a posuzování žadatelů a zařazení do evidence žadatelů**

• **Párování**

• **Soudní řízení o umístění do péče před osvojením**

• **Soudní řízení o osvojení**

• **Výchova v osvojitelské rodině**

Proces osvojení: problémy a opatření

VSTUP DÍTĚTE DO PROCESU

PROBLÉM

- Souhlas s osvojením musejí rodiče podávat u soudu, což pro ně může být bariéra, a i když se chtějí dítěte vzdát, souhlas oficiálně neudělí, což celý proces pozdrží.
- Na odvolání souhlasu je lhůta 3 měsíce, což v rozporu se zájmem dítěte proces zdržuje. Upřednostňuje se tak zájem biologických rodičů před zájmy dítěte.
- Matka pod 16 let nemůže dát souhlas s osvojením (§ 81 I NOZ), dítě pak na platný souhlas s osvojením musí čekat v náhradní péči. Ochrana zájmů nezletilých dětí – rodičů je tu upřednostněna před ochranou zájmů jejich nezletilých dětí – novorozenců.

OPATŘENÍ

- *Uzákonit možnost podat souhlas s osvojením také na OSPOD, matrice či u notáře.*
- *Lhůtu na odvolání souhlasu s osvojením zkrátit pouze na 1 měsíc.*
- *Změnit formulaci zákona v § 81 I NOZ na: „Je-li toho schopna podle stupně své inteligenční a mravní způsobilosti, může dát souhlas i matka mladší 16 let.“ Soud se zabývá vyspělostí rodiče a jeho souhlas s osvojením může odmítnout, shledá-li, že rodič není schopen svoje jednání pochopit a do budoucna vyhodnotit.*

Proces osvojení: problémy a opatření

SOUDNÍ ŘÍZENÍ A ROZHODNUTÍ O UMÍSTĚNÍ DÍTĚTE MIMO RODINU

PROBLÉM

- Malé děti jsou stále umisťovány do ústavů.

OPATŘENÍ

- *Uzákonit spodní věkovou hranici (7 let) pro umístování dětí do ústavů.*

INTERVENCE OSPOD A POVĚŘENÝCH OSOB

PROBLÉM

- Nedostatečná sanace biologické rodiny.
- Sanace nemá jasně stanovená pravidla – chybí kritéria pro její poskytování a ukončování, není určen časový rámec, dokdy má sanace se záměrem návratu dítěte do rodiny probíhat, aby to ještě bylo v zájmu dítěte.

OPATŘENÍ

- *Pověřené osoby mají v popisu práce intenzivní sanační práci s biologickou rodinou, hledají možnosti, jak dítě u rodičů udržet.*
- *Stanovit lhůty, dokdy má sanace se záměrem návratu dítěte do rodiny probíhat, aby to ještě bylo v zájmu dítěte.*

Proces osvojení: problémy a opatření

VSTUP BUDOUCÍCH OSVOJITELŮ DO PROCESU

PROBLÉM

- Budoucí osvojitelé, kteří dostanou od biologických rodičů tzv. adresný souhlas, tj. souhlas „k osvojení dítěte předem s určením pro určitou osobu jako osvojitele“ (zákon č. 359/1999 Sb., § 20), nejsou zařazeni do evidence žadatelů (pokud již dříve sami nepodali žádost a neprošli hodnocením) a vyhnou se tím jak procesu přípravy, tak posuzování.
- Někdy také dochází ke skrytému osvojování cizí osobou pod zástěrkou prohlášení zájemce o osvojení – muže – za biologického otce.
- V některých případech jde pravděpodobně i o obchod s dětmi, kdy si budoucí osvojitelé dohodnou s biologickými rodiči adresný souhlas, resp. prohlášení otcovství, za úplatu.
- Ve všech výše uvedených situacích se zájem dítěte dostává na druhou kolej, osvojení se neděje primárně kvůli dítěti.

OPATŘENÍ

- *Budoucí osvojitelé, kteří dostanou adresný souhlas k osvojení od biologických rodičů, musejí rovněž podat žádost o zařazení do evidence žadatelů (pokud ji již dříve nepodali) a projít procesem přípravy a posuzování.*

Proces osvojení: problémy a opatření

PŘÍPRAVNÝ KURZ A POSUZOVÁNÍ ŽADATELŮ A ZAŘAZENÍ DO EVIDENCE ŽADATELŮ

PROBLÉM

- Různá kvalita příprav (v každém kraji je to jinak – obsah i forma).
- Chybí povinné přípravy žadatelů o další dítě.
- Chybí financování (krajů) na přípravy.
- V případě souhlasu „k osvojení dítěte předem s určením pro určitou osobu jako osvojitele“ (zákon č. 359/1999 Sb., § 20) osvojitelé přípravou vůbec neprojdou.
- Nejasná kritéria výběru osvojitelů.
- Různé systémy posuzování žadatelů o adopci.
- Dlouhé čekací doby na posuzování, přípravy a schválení výběru.

Proces osvojení: problémy a opatření

PŘÍPRAVNÝ KURZ A POSUZOVÁNÍ ŽADATELŮ A ZAŘAZENÍ DO EVIDENCE ŽADATELŮ

OPATŘENÍ

- *Zavést závazný „Standard kvality příprav a posuzování“, který zahrnuje celý proces posuzování žadatelů o osvojení včetně kritérií pro schvalování a určuje, zda mají přípravy probíhat společně pro žadatele o pěstounskou péči a o adopci.*
- *Zastřešující orgán (MPSV) metodicky vede psychology a sociální pracovníky pro oblast adopcí a garantuje kvalitu příprav a posuzování.*
- *Přípravu a posuzování provádět i u žadatelů o další dítě, a to s ohledem na individuální potřeby těchto žadatelů.*
- *Přípravu a posuzování provádět i u osvojitelů určených předem rodiči dítěte (tj. v případě tzv. adresného souhlasu).*
- *Zavést celostátní systém financování příprav.*
- *Zavést závazné termíny na přípravy, posuzování a schvalování osvojitelů.*

Proces osvojení: problémy a opatření

PÁROVÁNÍ

PROBLÉM

- Chybí celostátní úroveň zprostředkování osvojení: žadatelé ani děti k adopci nejsou centrálně evidovány, mezikrajová spolupráce je zdlouhavá, někdy ani neprobíhá.
- V případech tzv. adresného souhlasu má sice biologický rodič povinnost o předání dítěte informovat OSPOD, OSPOD však nemá povinnost provést v rodině budoucích osvojitelů šetření ani vývoj dítěte v rodině nijak monitorovat.

OPATŘENÍ

- *Zprostředkování osvojení probíhá na krajské i na celostátní úrovni (zajišťuje MPSV).*
- *Zřídit centrální registr žadatelů o osvojení, přístupný i z jednotlivých krajů.*
- *Zřídit centrální registr dětí k osvojení, přístupný i z jednotlivých krajů.*
- *V případě adresného souhlasu provede OSPOD v rodině zájemců o osvojení šetření a rodinu dále monitoruje.*

Proces osvojení: problémy a opatření

SOUDNÍ ŘÍZENÍ O UMÍSTĚNÍ DO PÉČE PŘED OSVOJENÍM

PROBLÉM

- Dlouhá lhůta pro vyslovení nezájmu v § 820 NOZ (celkem 6 měsíců).
- Péče „pečující osoby“ není podle § 953 NOZ péčí před osvojením, to však odporuje úmyslu zákonodárce; paragraf je nadbytečný.
- Některé soudy se brání umístování do péče zájemců o osvojení předběžným opatřením; každý soud chce jiné podklady, podklady nejsou vždy náležitě orgánem SPOD zpracované.
- Doba rozhodování o umístění do péče před osvojením se liší soud od soudu v závislosti na praxi a aktuální situaci konkrétního soudu a také v závislosti na úrovni spolupráce OSPOD se soudem.

OPATŘENÍ

- *Lhůtu pro vyslovení nezájmu zkrátit na 3 měsíce (§ 820 NOZ).*
- *Zrušit § 953 NOZ o svěřeni dítěte do osobní péče pečující osoby.*
- *Sjednotit judikaturu ohledně umístování do péče zájemců o osvojení předběžným opatřením; žádosti o umístování do péče zájemců o osvojení předběžným opatřením musí orgány SPOD náležitě připravovat.*
- *Stanovit lhůty, resp. upravit zákon tak, aby proběhlo soudní řízení do půl roku od umístění mimo rodinu.*

Proces osvojení: problémy a opatření

SOUDNÍ ŘÍZENÍ O OSVOJENÍ

PROBLÉM

- Opatrovník jmenovaný pro udělení souhlasu s osvojením (§ 821, odst. 2 NOZ):
 - protahuje proces osvojování: musí být jmenován, jmenování musí nabýt právní moci, pokud souhlas opatrovník udělí, má 3 měsíce na jeho odvolání;
 - není jasné, pro koho by měl být, či má hájit zájmy (dítě už opatrovníka má);
 - může zcela zablokovat osvojení proti zájmu dítěte.
- Osvojení se stává po 3 letech automaticky nezrušitelné. Lhůta 3 let nemá žádné opodstatnění. Přechod ze zrušitelného na nezrušitelné osvojení je zásadní statusová změna, o níž by měl rozhodnout soud.

OPATŘENÍ

- *Odstranit § 821 NOZ (opatrovník jmenovaný pro udělení souhlasu s osvojením).*
- *Dítě nad 12 let má mít právo odvolat svůj souhlas ve stejné lhůtě jako adoptivní rodiče.*
- *Vést veřejnou a odbornou debatu o zrušitelnosti a nezrušitelnosti osvojení s ohledem na zájmy dítěte a koncept trvalosti péče.*

Proces osvojení: problémy a opatření

VÝCHOVA V OSVOJITELSKÉ RODINĚ

PROBLÉM

- Chybí postadopční (zdravotní a psychosociální) služby.
- Chybí systém informování dětí o jejich biologické rodině.
- Osvojitelé někdy neinformují děti o tom, že jsou osvojené, nevědí, jak na to, nebo nechtějí.
- V legislativě, ale i ve veřejné debatě absentuje téma otevřených adopcí.
- Pedagogové a zdravotníci se neorientují v otázkách náhradní rodinné péče.

Proces osvojení: problémy a opatření

VÝCHOVA V OSVOJITELSKÉ RODINĚ

OPATŘENÍ

- *Stanovit a zavést povinný monitoring (pravidelné podpůrné konzultace) osvojitelských rodin; o rozsahu a intervalech tohoto monitoringu je potřeba vést debatu.*
- *Zřídit krajská interdisciplinární centra pro rodiny s dětmi v náhradní rodinné péči:*
 - *širší a dostupná nabídka postadopčních služeb;*
 - *návaznost PAS na přípravy;*
 - *poradenství pro dospělé osvojeence.*
- *Pracovat s biologickou rodinou i poté, co bylo dítě osvojeno.*
- *Zavést centrální systém schraňování informací o biologické rodině, aby děti měly možnost zjistit informace o svojí původní rodině.*
- *Zajistit, aby děti byly vhodným způsobem informovány o tom, že jsou osvojené (učit to osvojitele při přípravách a v postadopčních službách).*
- *Vést veřejnou a odbornou debatu o otevřených adopcích.*
- *Zajistit, aby se k pediatrům dostala informace o tom, že dítě v jejich péči je osvojené (např. motivováním osvojitelů v rámci postadopčních služeb k tomu, aby pediatry informovali).*
- *Vzdělávat pedagogy a zdravotnické pracovníky v problematice náhradní rodinné péče.*

DĚKUJI ZA POZORNOST

Konference je financována Nadací Sirius